

Burgerinitiatieven voor Wereldwijde Solidariteit

Reactie op en impact van de COVID-19-crisis

Sara Kinsbergen, Marieke Pijnenburg, Tom Merlevede en Luca Naus

Dit onderzoek biedt inzicht in de reactie op de COVID-19-crisis van kleinschalige ontwikkelingsorganisaties op basis van vrijwilligerswerk in het noorden en werpt licht op de impact van de crisis op deze organisaties. Het onderzoek vond plaats onder Burgerinitiatieven voor Wereldwijde Solidariteit (Citizen Initiatives for Global Solidarity - CIGS) en hun steunorganisaties in België (met name in Vlaanderen), Denemarken, Frankrijk en Nederland. De 541 CIGS die deelnamen aan dit onderzoek vertegenwoordigen ruim 7.500 vrijwilligers, meer dan 500 betaalde medewerkers en een totaal jaarbudget van bijna 30 miljoen euro. Gezamenlijk zijn ze actief in 104 verschillende landen overal ter wereld, waar ze ruim 885 ontwikkelingsprojecten ondersteunen.

Burgerinitiatieven voor wereldwijde solidariteit in Europa:

Geen gedeelde definitie maar een gelijksoortig fenomeen:

- 10 tot 35 kernleden
- 90% tot 96% van de kernleden is vrijwilliger
- Gemiddeld jaarbudget van 51.000 tot 147.000 euro
- Particuliere donaties en ngo's als belangrijkste inkomstenbron

Impact van de crisis op projecten: 88% van reguliere CIGS-projecten ondervond gevolgen van de COVID-19-crisis:

- Bijna 30% moest (een deel van) haar activiteiten stilleggen
- 62% moest (een deel van) haar projecten uitstellen en/of minder voortvarend vervolgen
- Bijna 1 op 5 bood (een deel van) haar activiteiten op virtuele wijze aan

Belangrijkste redenen voor wijziging van reguliere projecten:

- Inperking gezondheidsrisico's voor plaatselijke werknemers en/of doelgroep (60%)
- (Reis)beperkingen opgelegd door autoriteiten in projectlanden (55%)
- (Reis)beperkingen opgelegd door autoriteiten in thuisland van CIGS (47%)
- Afgenomen inkomsten (38%)

1 Deze factsheet is gebaseerd op het onderzoek "Citizen Initiatives for Global Solidarity: Response to and Impact of COVID-19" en is te vinden op <https://unfold-pdis.com/>

2 Deelname en ondersteuning: België: 4de Pijlersteunpunt, eu can aid! en de provincie West-Vlaanderen / Denemarken: CISU / Frankrijk: La Guilde / Nederland: Stichting Wilde Ganzen, Vastenactie en Partin

Reactie van CIGS op COVID-19: Noodhulp

“Natuurlijk niet...”

Het is uitgesloten dat we onze partnerorganisatie nu in de steek laten...”

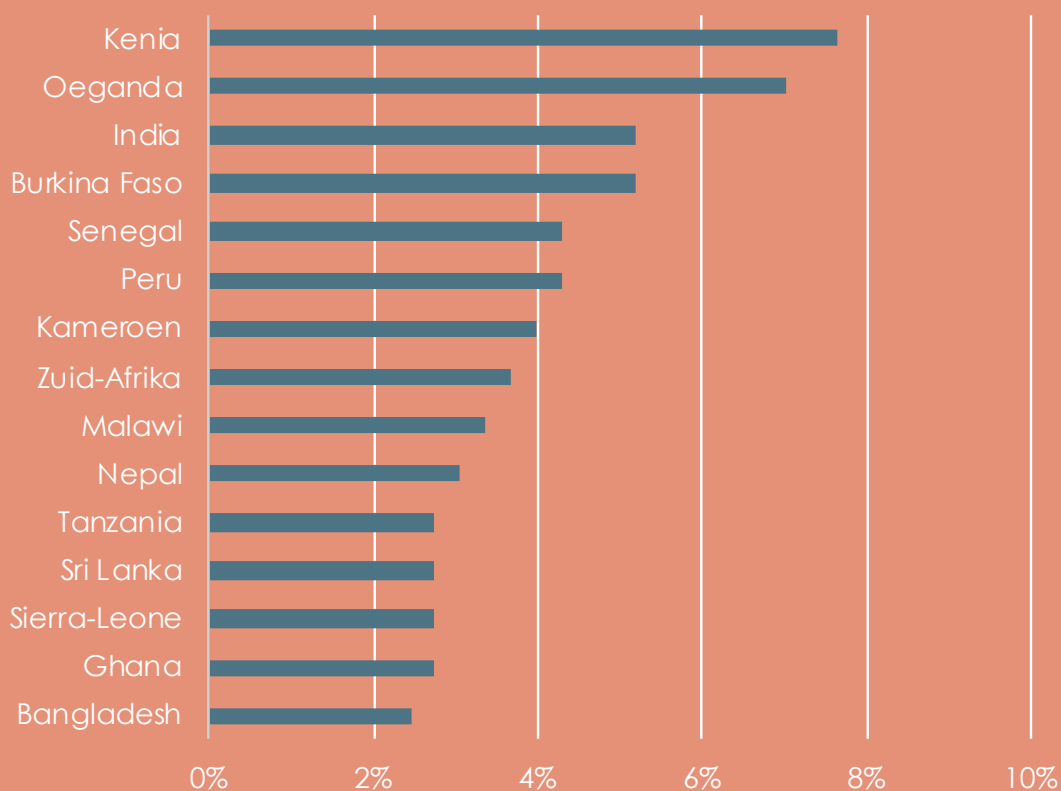
(Uit een interview met de grondlegger van een CIGS)

- 61% ondervond een toegenomen vraag om steun van hun partners
- 52% startte COVID-19-projecten

In de periode van maart tot november 2020 heeft een totaal aantal van 322 CIGS ten minste € 5.390.000 uitgegeven aan noodhulpprojecten, voornamelijk gericht op gezondheid en voedselveiligheid, in 58 verschillende landen met een bereik van ruim twee miljoen begunstigden.³

Top 15 landen die COVID-19-noodhulp hebben ontvangen

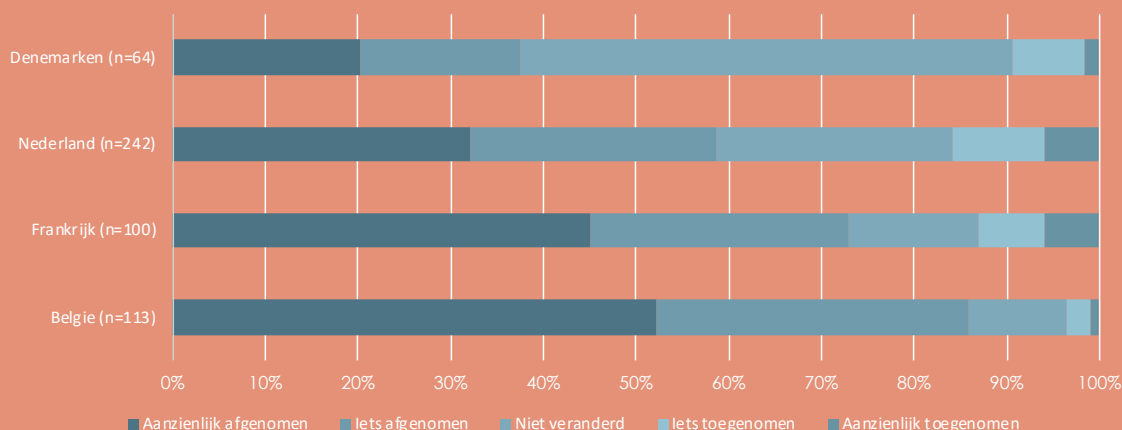

3. Dit zijn CIGS die worden ondersteund door CISU, La Gulde, de provincie West-Vlaanderen en Wilde Ganzen.

Impact van de COVID-19-crisis op CIGS:

- 65% van de CIGS ondervond een afname van inkomsten
 - 24% van de CIGS ondervond geen wijziging van inkomsten
 - 10% van de CIGS ondervond een toename van inkomsten
- Belgische en Franse CIGS ondervonden de grootste afname van inkomsten

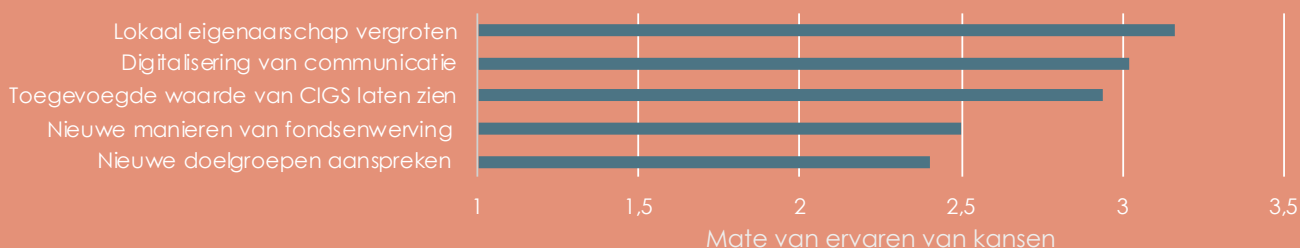
Impact van COVID-19 op het budget

Zorgen en kansen: Belgische en Franse CIGS maken zich het meest zorgen over de toekomst. Deense en Nederlandse CIGS zien de meeste kansen in de COVID-19-crisis.

- CIGS maken zich het meeste zorgen over hun vermogen om fondsenwervingsactiviteiten te organiseren en de gevolgen van reisbeperkingen voor de motivatie van hun vrijwilligers
- 65% verwacht in de nabije toekomst een afname van hun inkomsten
- CIGS maken zich het minste zorgen over het voortbestaan van hun eigen organisatie en die van hun plaatselijke tegenhanger
- CIGS verwachten dat de crisis zal leiden tot een toegenomen plaatselijk eigenaarschap

Kansen

Waarden X-as: 1. Geen kansen – 5. Veel kansen

Risicofactoren: welke CIGS worden het hardst geraakt door de crisis?

- Grote afhankelijkheid van offline fondsenwervende activiteiten (bijv. evenementen)
- Grote afhankelijkheid van donaties door particulieren

Immunitetsfactoren: welke factoren beschermen tegen de impact van de crisis?

- Groter jaarbudget en groter aantal kernleden
- Grote afhankelijkheid van particuliere stichtingen (van families of bedrijven)

CIGS getuigen van grote veerkracht, maar hoelang nog?

CIGS vertonen een grote veerkracht en ontdekken veelal manieren om hun reguliere werk te vervolgen en/of COVID-19-interventies op te starten. Tot dusver laten ze een grote toewijding zien om ondersteuning te blijven bieden aan hun plaatselijke tegenhangers en de gemeenschappen waarin die werkzaam zijn.

Hoe zal een verlengde impact van de crisis CIGS beïnvloeden?

- **Motivatie:** doordat de persoonlijke ontmoeting het hart vormt van het werk van CIGS kunnen langere reisbeperkingen wellicht verhinderen dat CIGS en hun plaatselijke tegenhangers elkaar persoonlijk ontmoeten. Zulke persoonlijke ontmoetingen zijn juist een motivatie voor de CIGS-leden en vormen een katalysator voor (het mobiliseren van) hun donateurs
- **Digitalisering:** de gemiddelde middelbare leeftijd van CIGS-leden in het merendeel van de onderzochte landen kan een extra barrière vormen, aangezien het CIGS kan weerhouden om af te stappen van persoonlijke communicatie en fondsenwervende activiteiten en over te schakelen naar een bestendige online strategie
- **Fondsenwervende strategieën:** op de langere termijn kan het voor CIGS moeilijker worden om fondsen te werven bij reguliere (particuliere) donateurs en om nieuwe (particuliere) donateurs te bereiken
- **Rol in wereldburgerschap:** een langer voortduren van de crisis kan gevolgen hebben voor de zichtbaarheid van CIGS binnen hun eigen gemeenschap en daarmee ook voor de rol die zij spelen in het verstevigen van wereldburgerschap
- **Oprichting van nieuwe CIGS:** veranderende tijden en een onzekere toekomst kan de oprichting van nieuwe CIGS afremmen

Colofon Copyright © 2021

Sara Kinsbergen, Marieke Pijnenburg, Tom Merlevede en Luca Naus

Culturele Antropologie en Ontwikkelingssociologie, Radboud Universiteit

s.kinsbergen@ru.nl / <https://unfold-pdis.com>

Het onderzoek is gefinancierd door Stichting Wilde Ganzen en Radboud Universiteit.

Radboud Universiteit

